

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Burešová

VÍTEZSLAV HÁLEK:

SBOR DUCHŮ KOLEM GENIA.

V těch svatých slzách dětí — hle, zapomená své rány! — Vy dětské laské krápké — Vy buďte požehnány!

Váň dílo ruky zákeřné necht věčná hanba schvátí, by matčin pra až naučil vás v dítkách proklínatí,

by kol vás táhly dějiny jak poustnik kolem hlada, a lidskost prstem vytlačí vás co hyeny své z hlada.

Již táhnete v své doupatě: tu místa pro vás není — ať žije svatá matka vlast a kdo jí matkou cení!

PRÍSPĚVKY PRO VÁLKU POSTÍZENÉ KRAJANY.

- Celkem odevzdáno ČNS. \$166.86
- Pf. Marie Svitlíková, Wakee-ney, Kans., ... \$ 50
- P. F. Malek, Denver, Colo., ... 37
- Pf. Anna Pelecká, Haddam, Kans., ... 50
- Pf. Marie Vlčková, Wilson, Kans., ... 35
- Pf. Joz. Bártová, Hawley, Minn., ... 1.00
- Minimálně oznámeno 4.35

* Odevzdáno ve schůzi, dne 4. května \$7.45

Velice jsem byla potěšena návštěvou naší milé a všem čtenářům z dopisů známé paní Františky Mazáčové a jejího pana manžela z Ord, Nebr., kteří zavítali do Omahy na sjezd Čechů z Nebraska. V pondělí odejeli do Plattsmouth, Nebr., k rodičům p. Mazáčových. Velice mi těšila osobní zpráva s nimi a doufám, že se častěji sejdeme, jelikož manželé Mazáčovi jsou horliví pracovníci v kruzích Českého Národního Sdružení, což budeme naše styky blíží. Díky za návštěvu a budu se těšit na brzké shledání v naší ženské staří.

I NA NÁS DOŠLO!

Ještě před několika měsíci jsme my krajané v této zemi usazení hluboce sympatizovali s našimi bratry a sestrami a vůbec se všemi napadenými a též trpěnými národy ve válečném poli. Doufajíc, že se brzo dostaví mír. Však hle, na místě, aby se poměry zlepšily, stále se ještě horší a ani my nejme zde usetření hrůz války, nýbrž, jak se zdá, zasahují skorem všechny národy světa.

Jest to velice smutné a hrozné, že mezi národy na takové výši vzdělanosti se sáhá k tak nízkým metodám dohodování! Však jestli to mají býti a nebyti, bojovat, právo proti nepřavě, a má-li nám tento boj vyvolati svobodu pro utiskované národy — mezi nimi i národ český, — což jest nyní doba tato rozhodující, kde i národ český má býti zblaven oková! A nam Čechům americkým připadá úkol dvojnásobný. Hájiti vlast tute, která jest našim domovem předem, neboť jest to naší svatou povinností a druhý úkol jest, hájiti vlast našich otců a pomstít ty utržené poměry zavini.

Krok nášho vedení jest od nímých občanů, že jsme byli světovalně vtaženi do války! Čím by byl národ, který nechá po sobě šlapat? Národ americký jest nejen, a morálního stanoviska, kdyby i nebyl nucen z hnanou stranou zblavení a pomáhati tím, jenž k němu vztahují své zkrvácené ruce o pumpe! Což jsou vám platy, poklady, vs statky, když byctom přišli o to, co jest pro národ i jednotlivce nejdůležitější — o princip zásady a sebedůvěry, ale níz se národ vení!

Naši předkové v buhách za svobodu šli s tímto slovy na stezi: Raděj v boji zahynouti, než v utrpení žíti, v otroctví a nevolnosti, bez vlasti a národnosti! — Žádný člověk není na světě proto jen, aby šel, ale též proto, by někdo byl, by něco znanou!

zároveň prospěti celku, má-li zlepšiti poměry společenské morálně pro lid všecken, tož oběť tuto rády přinášme a zároveň každá z nás dle sil svých hledme všemožné v této těžké pro nás chvíli pracovat tam, kde toho třeba. Nechme všech zbytečností a přiložme ruku ku pomoci, neboť vlast volá a povinnost káže!

Vás, čestí vojínové, provází přání všech Čechů v Americe, byste se šťastně zase mezi nás zdrávi a co vítězové navrátili. Řeč vítězů spravedlivost!

Doufám, že bude naše čtenářky a čtenáře zajímati životopis a působitě sleč. Mary Jánkové a skvělých úspěchů, jakých se co chudí však ale energická dívka dočkala, z pera našeho čilého dopisovatele z Kansasu. Odporují jí zloštěnky ku pozornému přečtení, zvláště našim mladším dívkám a hochům může býti dobrým příkladem.

Zofie Bártová, Hawley, Minn. — Drahá paní poradatelko, jakož i vy, milé družky, srdečně vás všechny zdravím! Konečně jsem se odhodlala mezi vás se podívat. Nás Čechů jest v této krajině málo a proto snad není odtud žádných dopisů v milém našem "Pokroku". Počasí zde máme dosti špatné, neboť stále panuje citelné chladno a tím ovšem veškerá práce je zdržena; teprve nyní počíná se setmí obilí. Dne 24. dubna pošlo se sypati snůh a za malou chvíli byla ta zelenající se travčička bílým příkrovem pokryta. — Doufám si vám též sdělit, jak jsme strávili ty velikonoční svátky. Měli jsme se ovšem zcela dobře, byli jsme totiž pozváni k návštěvě rodiny p. Jana Matějky, již jsou od nás 20 mil vzdáleni. Ve velikonočním období počasí bylo dosti příjemné a cesty byly též nezávažné. V kruhu několika krajanů zažili jsme krásnou besedu. V zdejším okolí jsou čtyři české rodiny a všechny jsme se při příležitosti sjeli. Jsou to p. a p. Petr Hájkovi, p. a p. R. Opatřilovi, my a pak p. a p. Arnoldovi — on sice není Čech, ale jeho manželka je dezerou manželka p. Matějky, u nichž jsme se po pěti letech zase jednou všichni sešli a znamenitě pobavili. Po hostině dostalo se nám vskutku výtečné ho, ba i měli jsme zde čim tu dušičku zavlažit, vzhledem tomu, že zdejší okolí je "sněžné". Příložená zároveň posílám předplatnu na obilněný náš "Pokrok" a též \$1.00 pro Český Národní Sdružení.

Čtená přítelkyňo! Vřelý dík za předplatnu a zároveň za příspěvek pro trpící krajané. Těší nás, že jste též vzpoměla dopisem na naši "Hlídku", a jest našim přáním vás častěji v kroužku dopisovatelů spatřiti, načež se těší a srdečně vás zdraví

Pofadatelka

A. D., Detroit, Mich., 26. dubna 1917. — Čtená poradatelko "Z. H." Radee opravil můj dopis do "Ženských Hlídek". Tolik ráda čítám dopisy a tak asi každý čtenář, ale budeme-li čekat a žádný nepasat, tak nám ta pěkná příležitost zanikne. Právě teď máme plnou, a čem bychom si měli ve "Hlídku" dopisovat, či snad něco novsmáxé hledět zcela hrozně v této válečné době? Oh, jak srdece cítí asi nás všech, kdy a jak doba vojny skončí! Upravení citů vobou tím v srdeci svém, ale není pomoci, musí to býti! — Evropa je pod těžkým křivem. A je hodina a mršková nevinou od monarchické vlády; uníněná pycha je všeho schopna. Jen aby vládu nářela! Ode dne prohlášení války našl americkou vládou, vidím v mysli své, že muselo tak se státi. Bůh ustanovil americký národ, aby byl současně nejvyšším! Naše vojsko jde jako svola, ní porotě ku nejvšestmu soudu, jaký se již vede tři roky! Oh, jak těžký případ, na sebe vzala naše americká vlast, ona jde, aby evropský zločin trestala a trpěti vysvobozovala. Naše vláda nemá a nebude mít žádný rozhlíd v národnosti, my jsme zdevastováni ze všech národů evropských a my

jame dítky americké země. Jaká to krásná výchova národní. A co se děje v Evropě, jako ti nejnebezpečnější lidi — dnes vidíme, ty korunované hlavy — štvou svoje poddané, aby se vraždili — pro co? Co by z toho měl i německý lid, kdyby kaizer vyhrál? Nie, jen to jméno, že vyhrál, ale při tom trpěli jako jiný národ. Důkaz je toho, že všichni by utekli do Ameriky, jen kdyby to bylo možné. Tak se stěhují a utíkají jako jiní a teď mnohý neví ani, co mluví a řečnou — budou Němci dělat revoluci. Vždyť by to bylo žádoucí, aby jí udělali v Německu! Ale v Americe? To není ani k víře podobné, což by k vůli americkému zradili svou zlatou americkou svobodu? Němci dokazují, že vojna začala v Srbsku, což není žádné omlouvání Německa, proto že byl jeden srbský národnostní, to tu přece neměla trpět celá srbská země. Ostatně, proč tam jel? Vždyť přece věděl, že ho tam neměli rádi. Franc. Josef vládl přes šedesát roků a nikdy tam nebyl, neboť věděl, že by mu tam špatnou slávu udělali. Balkánský lid trpí pod Turkem a Austrií, tak kdo je více vinen — ten vysoce vzdělaný vladař, když stále dráždí tamní utřaně. Tak, když se něco takového stane, to nejsou přičiny, aby se povraždil celý národ. Doufám pevně, že Bůh seže pomoci a že naše vojsko se navráti ve zdraví a s úplným vítězstvím.

Čtená přítelkyňo! Těší nás, že jste opět zavítala do našeho kroužku dopisovatelky a doufám, že přijдете častěji. Je toto věru smutná doba pro nás všechny, však doufejme v brzkou nápravu a ve vítězství potlačovaných.

Pofadatelka.

Rozalie Průchová, Detroit, Mich. — Ct. poradatelko a všechny vážené dopisovatelky a čtenářky, nejdříve ode mne přijímám to veselé srdečné pozdrav z tohoto studeného Michiganu. Však jak jsem se z denních zpráv dočetla, tu ta paní zima snad byla věru těžce hořká. V zdejším okolí jsme měli letošní zimu značně sněžnou skoro od vánoc; v lednu pak padal téměř každý druhý den a v únoru to nebylo lepším a, když přišel březen, stále ještě byla hodná zima a teprve až poslední týden se poněkud sluncíčko ukázalo a to ještě pouze některou chvíli. Nastal duben, ale k lepšímu se to mnoho neobrátilo, neboť obloha jest stále skoro zatažena mraky tak hustými, že sluníčko nemohlo nám ani dost málo zasvitit. Teprve kolem 19. dubna mohu říci, že je teplo a je přímé, aby to už tak zůstalo. Jak jest vám zůstalo, čtená čtenářky "Ženských Hlídek", z dřívějších mých dopisů, můj domov jest v Newport, Mich., na samém břehu jezera, kde jest letního času velmi krásné a již po posledních šest zimních období trávím s mými provdanými dcerami v městě a ohy opět se mnou v létě na farmě. V dubnu jiného roku bývali jsme již na farmě, obdělávali zahrádky, tak aby brzo bylo něčeho do kuchyně, až návštěvy přijdou. — Dále dovoluji si vám, milé čtenářky, sdělit, že jsem obdržela smutnou telegrafickou zvěst z Clevelandu, Ohio, od manželky mé deery, p. Václava Hodiny, že mu po krátké nemoci zemřela sestra, p. Terzie Turková, posud dosti v mladém věku — 46 roků. Paní Terzie Turková, rozená Hodinová, narodila se v Ohlístově, okres Praoachita a do této země svobody přišla jako 16letá dívka z rodici a sourozenci. Není mi úplně známo, kdy se za pana Turka provdala, podotýkám však, že manželství jejich bylo šťastné a spokojené, z něhož se zrodily čtyři zdravé a hodné děti — dva chlapci a dvě dívky — jež jsou již poněkud odrostlé. Přítel, p. Karel Turek, ztrácel v ní pilnou a starostlivou manželku a dítky pečlivou matinku. Paní Terzie Turková přiměla k několika podporačím spolům — jako Shor-Jaro, čís. 121, J.C.D., jehož byla tajemnicí — myslím, že hned od samého jeho založení — kde bez únavy pracovala ke spokojenosti svých spolusester a Jednotě Českých Dam k nejvyšší cíti. Shor "Jaro" ztrácel spolehlivou tajemnicí a my odhodlaně jejím strážím dobrou přítelkyňi. Pro pozůstalou rodinu i nás všechny je to strašá nenahraditelná.

Truchlím přibuzným platí moje nehlubší soustrast! Čtená přítelkyňo! Těší nás, že jste opět zavítala do naší "Hlídky" a doufám, že až se předsdílíte do svého letního domova, sdělíte s námi opět zprávy a dojmy ze svého okolí. Přijímte moji soustrast nad úmrtím vaší etně přibuzné; i já v ní ztrácím spolkovou spolusestru, neboť též patří k Jednotě Českých Dam. Soustrast moje plní i pozůstalým. Pofadatelka.

Marie Vlčková, Wilson, Kans., 28. dubna 1917. — Čtená paní poradatelko a milé čtenářky! Při boursání starého baráku, jenž stál vedle nás, přišli jsme na broma-du již hodné starých novin a tu jsem si pomyslíla — počkej, tady to fajnově prohlédneš, a kdo ví, nenajdeš-li nějakou tu plesnivou padesátku. Ale co vás to napadá — papíru, hlíny, prachu dost, ničeho však více. Tu vezmu jeden list a hle — on to "Pokrok"; prohlížím jej a na číselce seznávám, že je 10 let starý. Pak vezmu jiné číslo a to je též dosti staré; dívám se do Wilsonských zpráv a tu vidím mezi jiným, jak si pan Černý stěžuje, že mu tak nemilosrdně Černá paní šlápla na kuří oko. Pomyslím si — to věřím, to není k smíchu šlapat na kuří oko. Chtěla jsem se podívat do jiného papíru, ale nebylo kdy, tak jsem jednoduše vše i s tou plesnivou padesátkou naházela do kárky a uždělala do kůlny a při příležitosti se podívám, jestli ještě jinak ta Černá paní neublížila svému pánovi. Někdy však člověk musí zámyslel — ovšem nenápadně — něco těm mužičkům provést. No, že je to pravda, paní Černá? V jednom čísle "Pokroku" jsem četla nápis "Záhlední návštěvníci panovníckých rodin"; myslím, že to bylo v dubnovém čísle. Však i u nás ve Strakoněch se povídalo, že tam straší "Bílá paní", ovšem, že je onom zámku do služby, tu teprve jsem poznala, co to strach jest; hrozná smutno kolem vsude, žádný smích nikde, protože kníže tam tehdy nepřebýval. Jen řídil bydlel na jednom křídle chodby a ten měl dva syny na školách v Praze (ted už oba asi nežijí); tedy jsme tam byli jen 3 a proto varda tak smutno; dlouhá příměrně chodby, večer všude velká tma. Jednou večer si po chodbě, asi 150 stop dlouhá, vykračuji s putnou vody na zádech, když v tom slyším někoho si šikovně odkoukat. Pro případ, abychom se nesrazili, povídám, ale to je tu dnes tma, a při tom naslouchám, brzo-li kdo odpoví! Ale žádný se neozval, jen silně funělo bylo slyšet a tak přičerně to vypadalo v té tmě a v tom tichu, že se mne až hrozný strach zmocnil, není-li to ta "Bílá paní". Proto přidám do kroku a jak se tak ženu ku předu, rozha-zuje rukama, tu o něco zakopnu a prásk sebou — voda mně letě la přes hlavu a já křičím, co mně síly stačí; všeho nechám a letím do kuchyně, kdež jsem dvěře skoro vyrazila. Milostivá letí se svěci v ruce — Ježíš Marja, holka, co se děje. Já dvěře rychle za sebou přirazila, popadla milostivou za rameno a celá ustrašená vyrazila ze sebe — někdo je na chodbě a lehl si tam, tak že jsem přes něj padla. Paúl se vzpamatovala hned, neb měla množství stříbra i zlata v pokojích. Pan dusa tehdy nebyl a tu si myslila, že nás dvě chce někdo přepadnouti. Co to tehdy sebrala do rukou, již neví, ale mně strčila velký nůž do ruky a pohrabě do druhé, popadla svič a strčil mě ke dveřím, pravie, otevři ho-nem. Já uposlechla a ona se vy-vřítla ze dveří a koukala kol sebe, však kde nic tu nic; já jsem se po-dívala ke knížecím pokojům, a tu náhle by byla udělala konstruce; ona, uskočila div na nepozorá-

la. Koukne na podlahu a on si tam hovět velký honieš pes, na-kež dravé -- a že a té potvoře tu putnu nehodila na hlavu, on mě již párkrát vystrašil. Bylo to dobré zvíře; vědělo, že jsem to já, tu i po tmě mně znalo. Běla ale by bylo cizímu člověku, neboť to ho by byl roztrhal, ale my jsme mu mohli provést cokoliv, nás on holt znal. Věelijakých takových věcí jsem tam zažila dost, zvláště strachu z té "Bílé paní". — Konečně prošim paní poradatelku za promnutí, že jsem dopis moc prošla. S pozdravem na všechny — pro teoptkrát končím.

Čtená přítelkyňo! Díky za dopis a bude nás těšiti, když zase brzo přijдете do naší "Hlídky". A jak mnohá doznává, že ráda čte dopisy, tož jest záhodno, by tedy hodné naše krajanek dopi-sovaly. Srdečně vás zdraví — Pofadatelka.

Anna Kulíková, So. Omaha. — Ve vlaku Moffat dráhy z Graig do Denver, Colo. — Krásný jarní den; však přes to táhne z hor studený vítr, ale nám to neškodí — sedíme klidně a oknem vyhlížíme vso do malých planin dýmajících v náručích velikých hor. Vku do viděti jen "Sage Brush", nikde nevidíš travčičky, kde dobytek se pase a ač ona krajina již přes 30 let je obydlena sem tam člověkem, který sám dobrovolně se tam usadil a hospodářil, pozná na prvý pohled, že zde ve farmar-feni se nedá mnoho vydělat; sni-hal jako bílé pokrývky hlavy o birmských hor a potůčky, jež v díme rozvlněné, přijímají své vody z roztráteného sněhu. Obě-vyjdíme mezi prosekaná skaliska, na nichž se sluneční paprsky odráží a vyluzují krásné sniešic barev; tu opět jímají nás staré porosty stromů, jež nepěstují rukou lidskou, vypadají divoce; celá krajina mi připomíná "Ta-try"; velice krásná panorama Colo. hor, ale co v ní příroda od-dává, na povrchu není pro ruce rolníka, v nitru svém však cho-va velké bohatství, jako rudu, uhlí, mineralie — a mnohé, co ani ředovědu pojmenovati. Jedeme kol klikaté říčky "Snake River", vidíme sem a tam již, kde půde je zvlhčená, vyrážeti trávu a je hned veselí, ani i dobytek se tu pase; co kusů na každé ranche vidíme zdechlého na lučinách do bytka, je na pomyslenou a divím se, že vláda nečiní nějaká opatření, by se to částečně obmezi-lo. Zimy jsou zde povětšně 40 st. pod 0 a dlouhé; sněhu povětšně napadne až na 8 střešív a tu v případě choroby a vzdálenosti velké od města — 30—40—50 mil — ještě více — nastává zoufalá chvíle a v tiché resignaci musí přijmouti všechny strasti, jež o sud domovním podává. Vlak nás donesl do městyse "Hayden" bylo nám řečeno, že děle tam po-budeme, an se vyšimil nákladní vlak, co na dráze "Moffat" pe-většně se stává. Nuž, jen se snažme míti trpělivost, než opět vlak uveden bude v pohyb a bavne se žabím koncertem, jenž nižinou plněných močůů se rozléhá. Po 1½ hod. čekání vlak u-veden v běh a po 1 hod. již do-spěl jsem v krajinu opětně pokrýto sněhem as na 2 střešív. Je divno nám — slunko mile hře-je a sni-h jako by neměl ani se roztráti, tu teprve vidíme až pří-mo zarážejícími pohledy na ury-vý dobytek, jenž musel ranoho zkusit než zdechl; každou chvíli utrhne se kus sněhu a padá na kolejniče, což privoňuje omeska-vání vlaku; vskutku velmi nebez-pečná jízda. Dojeli jsme do "Steamboat Spring", a asi o 20 kroků od kolejniče našeho vlaku vidíme zřídlo sirné vody, jejíž pá-ry vystupují a křídí sarduti zá-pach kol po krajině; dál opětně studánka, jejíž var vyhanuje vo-du ven a ta proklesává si cestu, do potoka se vtevá a na půle to-kau, tvoří sobě zelenožluté u-sedliny; po delší době dojeli jsme do městyse "Sidney", kde přišedla k nám švarná Česka, si. Kri-stina Bártová, někde od "Ster-ling, Colo.", jež byla návštěvou u sestry, p. Menor, Routt Co., Colo., kde zahrabá domoviny, ale nevíte se jí tu tam líbiti — ma-ho sněhu, na 7 střešív, dle jí stě koncec dubna krajinu smut-nou. Projíždíme krajinou, kde se doboje, "Juniper mine" je strý-disko, vjede se skal její otvory,

jimiž prochází havíř do dolů, by započal svoji dějstou práci; zprvu prý je jim při vstupu do dolů těžko myslit na své drabě, ale čas prý otuží; přece se však stává lidem tím práce mnohdy o-sudnou; smutný život — smutná krajina i s tou dráhou Moffat. Kol 12. hod. odp. jeji jsme kolem krásné říčky přírodní "Finger rock", hory, jejíž část skalnatá tvoří vyzdvížený prst k oblakům; v dále uvidíte, hlásí konduktor "Flat Mountains", na jejichž vrcholku jsou jezírka; po 3. hod. odp. rozsvíci konduktor světla a vjíždíme do jednoho tunelu, jehž je do Denver 54. Míjíme "Eu-ria Canon", vyhlížíme oknem a je nám úzko; vlak jako had se táhne lině po nebezpečné cestě nad 2 tisíce stop hlubokou propastí a věru, kdyby byl mezi ná-mi nějaký advokát, dělali by-ehom poslední vůli. Z jednoho vyjedeme, do druhého vjíždíme a hrůzokrás hor a prohlubní ztrá-čí pro nás ceny; královna všech hor je "Carona" (Koruna), již musíme objíždět výš a výše a stavba dráhy stála 250 tisíc doll. za jednu míli. Vzduch je na vr-šku jako stlačený, sněhu na šest střešív, unavený cítí nevolnost, ale když jsme se do toho dali, na-pomínám, by nikdo nezapomněl dýchat; sjiždějíce, kola vlaku pů-sobí často nezvyklý hlomoz a nám se zdá, že vlak se ani neudrží a sřítí se dolů. Šťastně to nejhorší odbyto, vlak v jednéh místech, jedoucí na trati, tvoří písmeno; "S". Projeli jsme poslední tu-nel a vlak rychlejší letem nás unáší do tiché noci; kol 2. hod. dojeli jsme do Denver. Nyní má naše družina na starosti, kde tu noc přespíme a věru máme toho nejvíce třeba; hlouček cestovate-lů byli: Pf. Jul. Cinková, p. An-tonie Horová, Mr. Václav Cinek, Mr. Ludvík Keller, Mr. Smejkal ze So. Dakoty. Ráno přijdeme na-vštívit Court House, Colo. Kapi-tol, "Státní Museum", nějaké znamenité "Restauranty", jak Mrs. Cinek slubuje, a pak Vám, milé čtenářky, vypíši, proč jsme do Moffat County jeji a jak se nám dařilo. Žádný z krajanů jenž hledá domovinu, necht tam nejedít, neboť je to jako na ztra-vené vartě; může se tam sice ži-vobytí dělati, ale musí se živofiti, — S pozdravem končím nu-všechny!

Modní svět.

1812 — Šaty pro děti. — Stříh ve 4 velikostech. Na 2, 4, 6 a 8 r. ko. Na velikost 4 let je zapotřeb 2½ yardu 36-palcové látky — 3¼ yardu na "bolero".

2050 — Pro děvčátka šaty jednotné s "bloomers". — Stříh v 5 velikostech. Na 2, 4, 6, 8 a 10 roků. Vyžaduje to 3½ yardu 2-palcové látky na šaty a 2 yardu na "bloomers" na velikost 6 let.

2052 — Zástěra pro dámy. — Stříh ve 4 velikostech. Mal střední, volná a zvlášť volná. Průměrná velikost vyžaduje 3 yardu 36-palcové látky.

1000 — Šaty pro dámy. — Stříh v 4 velikostech. 34, 36, 38, 40. a 44 palec míry přes prsa. Je zapotřeb 8½ yardu 44-palcové látky na velikost 36 palec. Suk při dolním okraji měří asi 3 1/2 yardu.